

Drámai fordulathoz közeledik a keleti küzdelem

A Szovjet német bombázóporban hajókon szállítja el a Fekete tenger mentén bekerített csapatait / Új arcvonalok létesítéséről beszél az angol sajtó

Zürich, augusztus 12.

Katonai körök véleménye szerint a német-szovjet küzdelem a végső dráma felé bontakozik ki. Általános az a meggyőződés, hogy a szovjet ellenállása annyira meggyöngyült, hogy összeroppanása már rövid idő kérdése. Kievnél minden eddig felülmúló méretekből és hevességgel tombol a döntő csata. Délen menekülésszerűvé vált a szovjet visszavonulás.

Feketetengeri Dünkirchen

A német bombázók elsüllyesztik a szovjet hadak maradványait szállító hajókat

Berlin, augusztus 12.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légierők Odessza és Ocsakov között a Fekete tengeren elsüllyesztették hat szovjet gőzöst, 18.000 tonna vízkiszorítással.

Az umani csata győzedelmes befejezése után délkeleti irányba előnyomuló német és szövetséges csapatok elvagták a déli szovjet hadsereg visszavonulási útját. Az új bekerített csapatokat hajókon igyekeznek megmenteni a szovjet hadvezetőség. A német légierők bombázó-

por alatt tartják a menekülőket és példátlan veszteségeket okoznak nekik.

A német légierők Délukrajnában eredményes támadást vezettek a visszavonuló ellenség ellen. A német bombák 180 különböző járművet, nagyszámu páncélost és ágyút semmisítettek meg. Az ellenség véres veszteségeket szenvedett. Más német rajok csapatösszevonásokat és ellenséges állásokat támadtak a Dnyeper mindkét partján. A szovjet veszteségek itt is rendkívül súlyosak.

Nem sikerült a szovjet légierők Berlin elleni támadása

Berlin, augusztus 12.

A Német Távirati Iroda közli, hogy kedde virradóra ellenséges légierők berepültek Németország nyugati tartományai fölé, de csak lényegtelen károkat okoztak. Ellenséges — valószínűleg szovjet gépek — Németország északi tartományai ellen intéztek eredménytelen támadást. Két szovjet gép eljutott Berlin külső negyedéig, az erős légvédelem azonban elűzte őket.

Angol gépek támadást kíséreltek meg norvég partvidékek ellen. Egy angol gépet lelőtt a német légvédelem.

A német légierők Tobruk övezetében eredményesen támadtak ellenséges állásokat és csapatösszevonásokat.

Finn hadijelentés

Helsinki, augusztus 12.

A finn hírközlő iroda jelenti, hogy a finn csapatok eredményesen nyomulnak előre a La-

doga tó mentén. A megszállott terep megtisztítása gyors ütemben folyik. A körülzárt szovjet hadak megsemmisítése során

több ezer ellenséges katona maradt a csataterén.

BERLINI VÉLEMÉNY A HÁRMASEGYEZMÉNY ALÁÍRÓHATALMAINAK ÉRTEKEZLETÉRŐL

Berlin, augusztus 12.

Azokat az Olaszországból érkező híreket, amelyek a hármasegyezményhez tartozó államoknak Bécsben vagy Velencében hamarosan összeülő értekezletéről szólnak, Berlinben nem erősítik meg. Annak az ismert német elvnek ellenére, amely szerint német vagy szövetséges államférfiak utazásairól nem szoktak felvilágosítást nyújtani, a birodalmi külügyminisztérium illetékes tényezői most mégis kijelentették, hogy semmit sem tudnak olyan tervekről, mint amilyenekről az említett híresztelések szólnak.

Milyen határozatot hozott a francia államtanács

Vichy, augusztus 12.

A francia államtanácsról csak rövid és semmitmondó közleményt adtak ki. A közlemény egyáltalán nem tartalmaz adatokat arról a kérdéssel, amellyel szemben világszerte feszült érdeklődés nyilvánul meg, azaz miről tárgyalt és milyen határozatot hozott a francia kormány. A közlemény csupán azt említi meg, hogy törvényt fogadtak el a tanoncképzésről és a földművelésügyi miniszter beszámolt a terméskilátásokról és a hussal való ellátásról.

Vichyi politikai köröket élénken foglalkoztatja az együttműködési politika alakulásának kérdése. A Petain és Hitler között lefolyt montoirei találkozón lefektették ennek a politikának alapelveit, amelyek megmutatták a francia-német kérdések megoldásának általános irányvonalát, a mostani világesemények azonban siettetik az akkor megindult fejlődés kialakulását és egyben újabb kérdéseket is vetnek fel. Míg a párizsi sajtó a német-francia kérdések azonnali megoldását követeli, a meg nem szállt területi sajtó tartózkodóbb magatartást tanúsít. Vichy ebben az ügyben óvatosságot mu-

tat, mert politikai körök véleménye szerint az ügy súlyossága és fontossága nem enged meg elhamarkodott vagy rögtönzött döntéseket.

Illetékes körök szerint a kormány átalakításáról szóló hírek alaptalanok és hozzáfűzik, hogy Petain és Darlan tökéletes egyetértésben alkalmazza továbbra is a montoirei alapelveket. A francia-német megbeszélések teljes körű légkörben tovább folynak. Vichy határozottan cáfolja, hogy a kormány ki akarja aknázni a németek keleti vállalkozását. Ellenkezőleg Petain teljes lojalitást tanúsít a francia-német megbeszéléseken. A meg nem szállt területi sajtó helyteleníti a párizsi sajtónak a Petain-kormányval szemben elfoglalt ellenséges magatartását.

A FRANCIA NÉMET EGYÜTTMŰKÖDÉS

Berlin, augusztus 12.

A francia kormány Vichyben folyó tárgyalásairól a legkülönbözőbb híresztelések terjedtek el bizonyos külföldi forrásokból. Az egyik állítás szerint a francia kormány egyezményt

ARENA MOZI

A nagy érdeklődésre való tekintettel közkívánatra

12-én kedden, délután és este

T O M I

a megfagyott gyermek

Sutyi személyes fellépésével

kötött a birodalmi kormánnyal, hogy Franciaország hivatalosan is részt vesz a Szovjetunió ellen folyó háboruban, a másik állítás szerint viszont német csapatok érkeztek Spanyolországba, ahol készen állanak a nyugatafrikai francia gyarmatok elfoglalására. Berlini jólétesült körök felfogása szerint ezek a híresztelések nem egyebek kísérleti léggömböknél, amelyeket azért bocsájtottak fel ellenséges oldalról, hogy a francia kormány jelenlegi tárgyalásairól fellebbentse a fátylat és olyan kijelentéseket csalsjanak ki, amelyek megvilágítják a francia kormány bizalmas megbeszéléseinek tartalmát. Berlinben egyébként azt is hangsúlyozzák, hogy a francia kormány állandó érintkezésben áll a birodalmi kormánnyal.

Szibériában baráti államot szeretne létrehozni Japán Lázás háborus készülődések Kelet-Ázsiában

Róma, augusztus 12.

A Popolo di Roma értesülései szerint az amerikai sajtó azt írja, hogy noha Thaiföld körül egyre növekszik a feszültség, beavatott körök a legközelebbi japán akciót északon, a Szovjet szakaszán várják. Japán újabb nagyarányú csapatösszevonásokat végez a szovjet határon és mozgósította a Sanghajban élő fehér oroszokat is.

A lap bangkoki értesülése szerint Japán törekvései odairányulnak, hogy Szibériában új állam alakuljon, amely barátságban élne Japánnal.

Keletázsia déli részén is növekszik és háborúval fenyeget a feszültség.

MENZIES SZERINT A CSENDESÓCEÁNI HÁBORUS VESZÉLY NAGYOBB MINT VALAHA

Melbourne, augusztus 12.

Az ausztráliai minisztertanács kedden folytatta hétfőn félbeszakított ülését. A tárgyalások homlokterében a csendesóceáni feszültség áll.

Menzies miniszterelnök kijelentette, hogy a csendesóceáni háborus feszültség ma nagyobb mint valaha. A miniszterelnök szerint Ausztrália határai adott esetben Singapooreig terjednek.

A maláji félsziget angol katonai parancsnoka a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában sürgette az angol-amerikai katonai együttműködést.

Thaiföld az Indokina felé eső határan is csapatokat vont össze

Bangkok, augusztus 12.

A sziámi kormány nagyarányú csapatösszevonásokat végez indokina felé eső határan is. A kormány hétfőn rendkívüli minisztertanácsot tartott. A hét végét is lázas politikai és diplomáciai tevékenység jellemezte. A tanácskozásokban fontos szerepet játszott az Egyesült Államok nagykövete is.

DUFF COOPER INDIÁBAN

London, augusztus 12.

Duff Cooper, az angol kormány távolkeleti megbízottja Indiába érkezett, ahonnan folytatja útját Kína fővárosába.

Szovjet-kínai katonai együttműködés készül?

Zürich, augusztus 12.
A svájci sajtó értesülései szerint Csang-Kai-Sek kormánya angol-amerikai tanácsra javaslatot tett a szovjet kormánynak kölcsönös segélynyújtási egyezmény kötésére.

KATONAI INTÉZKEDÉSEK BURMÁBAN ÉS DÉLKINÁBAN

Zürich, augusztus 12.
Az angol katonai parancsnokság részéről lázas katonai készülődések figyelhetők meg ugy Burmában, mint Délkinában. A brit csapatok felkészültek arra, hogy Japán támadást intéz a burmai ut ellen.

Uj arcvonalak létesítését várja az angol sajtó

Stockholm, augusztus 12.
Az angol fővárosból érkező hírek szerint Londonban döntő fontosságú határozatok készülnek. London olyan akciókra készül, amelyekkel a háború kimenetelét szeretné befolyásolni.
Az angol sajtó új arcvonalak létesítéséről beszél és eközben nemcsak Európáról és Afrikáról, hanem a Közelkeletről is említést tesz.

ÁTALAKITJÁK AZ AMERIKAI KORMÁNYT?

Newyork, augusztus 12.
A Newyork Journal American értesülése szerint Roosevelt átalakítja az amerikai kormányt.

Német hadijelentés

Berlin, augusztus 12.
A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonalon továbbra is kedvezően folynak a hadműveletek.

A német légierők keddre virradóra újabb nagy támadást intéztek Moszkva katonai berendezései és több szovjet vasútvonal ellen. A bombák nyomán nagy tüzek és robbanások támadtak.

Német gyorsnaszádok támadást intéztek egy torpedórombolókkal erősen védett brit hajókaraván ellen, behatoltak a karaván közepébe és egy 6.000 tonnás felfegyverzett angol kereskedelmi hajót elsüllyesztettek.

Nagy hatóságú német repülőgépek elsüllyesztett egy 8.000 tonnás angol tartályhajót. Az Atlanti óceánon egy hajó megsemmisített egy angol repülőgépet.

A német légierők a Szezei csatorna ellen intézett támadása súlyos károkat okozott a kintűzött célpontokban. Két nagy angol hajó megrongálódott.

Az angol légierők Nyugatnémetország ellen intéztek támadást kedden hajnalban. Több helyen — különösen Diesburgban — lakóházakat ért találat. Szovjet repülőgépek tervszerűen támadást intéztek Németország északi vidékei ellen, a támadás azonban hatástalan maradt.

Olasz hadijelentés

Róma, augusztus 12.
Az olasz főhadiszállás keddi jelentése közli, hogy az olasz légierők az elmúlt éjszaka határozottan bombázták Málta katonai célpontjait. A gépek közül egy nem tért vissza.

Olasz légierők az afrikai partok előtt elsüllyeszttek egy 2.000 tonnás angol segédhajót.

Tobruk szakaszán tüzérségi tűz folyik. Az olasz légierők eredményesen bombázták angol csapatösszevonásokat és állásokat Marsa Matruh nál és Sidi el Baraninál. Az ellenség Tripolisra, Bengázira, Cronitára és Capandárra dobott bombákat. Egy ember meghalt, többet megsebesültek. Két támadó gépet lelőtt az olasz légvédelem.

A NÉMETEK ÁLTAL MEGSZÁLLT SZOVJET TERÜLET AKKORA, MINT NÉMETORSZÁG

Berlin, augusztus 12.
A német sajtó kedden közöl első ízben hivatalos térképet a keleti arcvonal állásáról. A

Völkischer Beobachter összehasonlítja a most folyó küzdelem első hat hetében elért eredményeket a huszonöt év előtti világháborúnak ezen a területen elért eredményeivel és leszögezi, hogy míg 1915-ben a gorlicei áttörés után csak kétszáz kilométernyire jutottak előre a német és szövetséges seregek, addig ma már a háború első 3 hetében elérték az orosz-német északkeleti határtól 700 kilométernyire fekvő Szmolenszket, míg augusztus 2-ig olyan terület volt német megszállás alatt, amely kiteszi a háború előtti Németország kiterjedését.

Hangsúlyozza a lap, hogy a németek és szövetségeseik a szovjet hadseregben rendkívül veszélyes és makacs ellenfélre találtak, amely

Büszkeséggel töltik el a nemzetet a magyar csapatok nagyszerű teljesítményei

A Deutsche Allgemeine Zeitung közli Werth Henrik vezérezredes, a honvédezerkar főnökének nyilatkozatát. A vezérkari főnök nyilatkozatában visszapillantást vetett a magyar véderő multjára, majd ismertette honvédhaderőnk kialakulását a trianoni békét követő időben. Kiemelte, milyen feladatokat oldott meg a hadügyi kormányzat a honvéd véderő megszervezésével és hogyan alakult ki a levante intézmény, amely a magyar ifjúság katonai előképzését célozza. A kormányzat a honvédhadsereg kiképzésére és korszerű felszerelésére a legnagyobb gondot fordította és dacolva Trianonnal szivós következetességgel teremtette meg a magyar védőerőt, amelynek első ízben 1938-ban nyílt

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest, Dunaparton

E ökelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyágyas szoba 7 p-től. Kétágyas szoba már 12 pengőtől.

Előzékeny kiszolgálás!

beadja minden erejét abba, hogy a kommunizmust megvédje. Az a körülmény, hogy 25 hadosztály megsemmisült az utóbbi hetekben, legjobban bizonyítja a Szovjet sulyos veszteségeit és a német sikerek méreteit.

—:0:—

alkalma, hogy beleszóljon a politikába. A Felvidék, majd Kárpátalja, Erdély és végül a Délvidék felszabadítása során honvédségünk bebizonyította kiváló képességeit, leküzdött minden akadályt és visszacserezte a magyar Szentkoronának az elszakított területeket. Amikor Hitler vezér kiadta a jelszót hadseregének a szovjet megrohanására, Kormányzónk is parancsot adott honvédségünknek a támadásra. A magyar csapatok a Szovjet elleni háborúban is olyan eredményeket értek el, amelyek méltán kiérdemelték az elismerést. Az egész magyar nép büszke honvédségünk teljesítményére. A magyar csapatok most vállvetve harcolnak német szövetségeseikkel a végső győzelem kivívásáért.

Riadókészültségben a Távolkelet

Zürich, augusztus 12.
Svájci lapjelentések szerint a távolkeleti helyzet elérte a robbanás pontját. Singaporban riadókészültséget rendeltek el és teljes a háborús készültség a veszélyeztetett területek valamennyién. Az ausztráliai kormány 12 óras ülésben foglalkozott a helyzettel. Menzies kijelentette, hogy rendkívül fontos határozatokat hoztak, amelyek nemcsak Angliát érdeklílik hanem Amerikát és Holland-Indiát is. Minden fegyverfogható ausztráliai férfinak zászló alá kell vonulnia.

Thaiföldön elérte tetőfokát a háborús izgalom. Az ország valamennyi határát

Angol flottatüntetetés Carmona hajója előtt

Róma, augusztus 12.
Rómába érkezett jelentések szerint az Azori szigetektől visszatérő Carmona portugál államelnök hajóját angol hadihajók keresztelték. Az angolok flottatüntetést rendeztek az államelnök hajója előtt, hogy ezzel megfélemlítsék. Az olasz sajtó a hírhez fűzött megjegyzéseiben hangsúlyozza, hogy Anglia minden esz-

megszállták a csapatok, amelyek parancsot kaptak, hogy mindenki ellen védjék meg az ország területi épségét. Megnemesített hírek szerint parancsot kapott a thaiföldi katonaság, hogy abban az esetben, ha visszavonulásra kényszerül, semmisítsen meg minden értéket a kiürített területeken.

Csang-Kai-Sek újabb csapatokat küldött az indokínai határra és a burmai ut vidékére.

A japán kormány szószólója kijelentette, hogy Japán szempontjából mindegy, hogy amerikai, vagy szovjet hajók szállítják-e az amerikai hadianyagot Szovjetbe.

közzel arra törekszik, hogy az ibériai félsziget államait saját érdekeinek megfelelő magatartásra bírja. Azt szeretné London, ha ebben a háborúban is úgy viselkednének az ibériai államok, mint Napoleon idején, amikor az angolok szabadon használhatták a portugál kikötőket és az Azori szigeteket.

„Szmolenszk romjai között sétáltam”

Az Associated Press berlini tudósítója a sajtóosztály meghívására Szmolenszkba utazott, hogy megtekintse a németek által elfoglalt nagy orosz csomópontot. Az amerikai újságíró „Szmolenszk romjai között sétáltam” cím alatt írta meg benyomásait. Cikkében elmondja, hogy amit látott, az csak üszkös romhalmaz. Leírja, hogy a város kilencven százaléka elpusztult.

A visszavonuló szovjet csapatok teljesítették Sztalin parancsát, felgyújtották a házakat és szétrombolták mindent. A valamikor virágzó városban 160.000 lakost számláltak, most alig van huszezer lakosa Szmolenszknak.

A német megszálló csapatok most az eltakarítási munkával vannak elfoglalva. Rendbehozzák az utakat, hogy

biztosítsák a csapatok szállítását keletre. Hétfőn volt Szmolenszk katedrálisában az első szentmise 21 év óta.

Az amerikai újságíró leírja, hogyan folyt le ez a mise abban a templomban, amelyet mu-

zeumnak használtak. A pap eddig mint kőműves kereste meg kenyerét. Most letette a tapasztókanalat, felhuzta ismét az egyházi ruhát és könnyes szemmel áldotta meg a síró, zokogó orosz népet.

Az egész város sirt a boldogságtól.

A KÖZELKELET

A török távirati iroda berlini tudósítója szerint a német fővárosban mit sem tudnak arról, hogy Németország ultimátumot intézett Perzsiához. Hangoztatják Berlinben azon meggyőződésüket, hogy Perzsiá szilárdan ellenáll az angol-szovjet törekvéseknek.

TRANSZJORDÁNIA KIRÁLYÁT HELYEZIK AZ ANGOLOK SZIRIA TRÓNJÁRA

Török lapjelentések úgy tudják, hogy Anglia Transzjordánia angolbarát királyát akarja kikiáltani Szíria királyává. Ebben az ügyben London már megtette a szükséges lépéseket.

HIREK

Magyar hősök

1915. augusztus 13.

Kiváló vitéz és példatadóan bátor volt Tólos László a kolozsvári 51. gyalogezred hadapródjelöltje a kolozsvári 35. gyaloghadosztálynak Iwangorod elfoglalása után Krzewicanál vívott harcai alatt.

Tólos szakaszát heves ellenséges tüzéséi, géppuska és puskatüzben a terepfedezékeket jól kihasználva, igen ügyesen, kevés veszteséggel az orosz védelmi állások közvetlen közelében előrevetette. Itt súlyosan megsebesült, de azért szakaszát tovább vezette, majd rohamra indult. A roham alatt fején és arcán újból megsebesült, össze is esett, de hősiességéért már magával ragadta a legénységet. Most már hős parancsnokokat is meg akarták bosszulni és a legnagyobb elszántsággal leküzdötték a makacsul védekező oroszok ellenállását. Betörték az orosz védelmi állásokba.

A hős parancsnokot, akinek a példaadása szerezte meg a szép győzelmet, az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

OTI ügyeletese orvos: Dr. Szabó Endre, Florián utca 8.

Ügyeletese gyógyszerész: „Angyal”, Jókai tér.

KINEVEZÉS. Dr. Zolnay Andrást, Újpest megyei város főjegyzőjét, Zombor thj. város katonai parancsnokságának közigazgatási előadóját, a belügyminiszter Szabadka szabad királyi város tanácsnokává nevezte ki.

A pápa érseke nevezett ki egy tábori lelkészt. Rómából jelentik: XII. Pius pápa Lorenz Jaeger tanárt, dörtnundi tanügyi tanácsost, aki jelenleg tábori pap a német véderőnél, paderborai érsekké nevezte ki.

Agyonverték lársukat a gulyások. Tiszacsomaj határában súlyos sebekkel találták Orosz András gulyást, aki kórházba szállítása közben meghalt. A megindult nyomozás során letartóztatták Virág Bálint, Virág Győre és Lukács László gulyásokat, mert adatok merültek fel arról, hogy ők verték agyon gulyástársukat. A letartóztatottak egyelőre még tagadnak.

Megölte magát a sirásó. Budapesten a Karpenstein ucca 18. számú házban Moll Károly 55 éves sirásó öngyilkosságot követett el: zsineggel felakasztotta magát szobájának ablakilincsére. Mire rátaláltak, már halott volt. Holttestét bevitték a bonctani intézetbe. Nem tudják, hogy miért lett öngyilkos.

Bövéru, kövér egyéneknek, kőszvényes betegeknek és aranyérben szenvedőknek reggelként ehgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz biztos, alapos és mégis enyhe hashajtó hatása következtében, gyakran igen jó szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát!

Lehet már telefonálni Magyarországról Mandzsukuóba. A postavezérgazgatóság közlése szerint Magyarország és Mandzsukuó között megjelent a telefonforgalom. A forgalomban egyrésztől valamennyi magyar távbeszélőközpont, másrésztől Hsinking központ vesz részt. A beszélgetések Belin és Tokió között rádiótávbeszélő útján bonyolódnak le. Háromperces beszélgetés díja 89.10 aranyfrank, minden további perc 29.70 aranyfrankba kerül. Az előkészítési díj 13.93 frank.

Megszűnt a gazdasági záróvonal a Mura vidékén. A muravidéki katonai közigazgatási hatóságok elrendelték a muravidéki gazdasági záróvonal megszüntetését. Ez a rendelkezés csak a Muravidékre terjed ki és nem érinti a Bácskát. Szállítási igazolvány nélkül lehet szállítani mind azokat az árukat, amelyek a szabadforgalom tárgyát képezik.

A Dunabánsági Takarékpénztár ZOMBORI FIÓKJA, irodahelyiségeit folyó hó 11-én a vármegyeházából a Lloyd helyiségébe helyezte át

Új Európa

felé haladunk. A szociális felismerés jobb megélhetést, több kulturát és felett egészséges életet biztosít majd a tömegnek. Ez utóbbi törekvés elsőrendű eszköze lesz a MIRA glaubersós gyógyvíz, mely biztos hatású gyógyszere az epe, máj

és gyomorbetegségeknek, ha orvosi tanács és ellenőrzés mellett folytatunk vele 4-6 hetes kúrát. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, és jobb fűszerkereskedésekben.

Buzavetőmag igénylés. A Zombori Katonai Parancsnokság által 5456 szám alatt közhírré lett téve, hogy mindazon zombori gazdálkodók, akik minőségi buzavetőmagra igényt tartanak (Bánkúti 1201, 1205, Hatvani 5612, Székács 1055, Fleischmann 481) f. hó 15-ig jelentsek be igénylésüket a Bácskai Gazdasági Egyesületnél, Rákóczi ut 45. Az igényelt buza vetőmagot napi árban engedik át, csak zsákról és a vasút megállótól való elszállításról kell az illetőnek gondoskodni. Tekintettel arra, hogy a most folyó cséplési munkák miatt a gazdák figyelmét elkerülte ez az akció, értesítjük az érdekelteket, hogy a jelentkezési határidőt f. hó 25-ig meghosszabbították. A részletes feltételeket a Gazdasági Egyesületnél d. e. 8-tól 12-ig lehet meg tudni.

Honvédszászlók. A Tükör augusztusi száma írja: A Világosnál zászmányolt 29 gyalogsági, 31 lovassági és egyéb jellegű (emlék-, gyakorló-, dísz-, stb.), vagyis összesen 60 darab zászlót az oroszok 91 éven át a moszkvai Kreml legelőkelőbb helyén őrizték. Ezekből az év elején 56-ot kaptunk vissza, 4-et emlékül tartottak meg. Ezeket kívül egy volgamenti katonai raktárban állítólag 24-et látott egy volt magyar hadifogoly, másik pedig vidéki muzeumokban 1-2 darabot. Ezeknek felderítése még hátra van.

HA BUDAPESTRE MEGY

**DÉLVIDÉKET VEGYEN
A KELETI PÁLYAUD-
VARON**

Megkezdtek a zombori rokkantak összehívását. Kedden megkezdtek Zomborban a hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák összehívását. Jelentkezni kell minden érdekeltnak, akár kapott segélyt akár nem az Aréna mozi helyiségében minden kedden, pénteken és vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Ördögöt üzött az uccán. Az egri Kántalan-uccában egy ismeretlen férfi papír- és szeméthulladékot gyűjtött össze és nagy tüzet gyújtott a nyílt uccán. Az elősiető rendőrség az idegesen viselkedő férfit előállította a rendőrségre, ahol kiderült, hogy a gyújtogató Sáfár Béla 47 éves budapesti lakos, aki üzleti uton járt Egerben. Kihallgatásakor elmondta, hogy a nyomában járó ördögöt akarta elűzni a tüzzel. A szerencsétlen embert a rendőrorvosi vizsgálat után kórházba szállították.

Meghalt a szabadkai szurkálás áldozata. Szabadkáról jelentik: Vasárnap éjszaka a városligetben leszúrták Mester János 35 éves asztalossegéjét. Mestert beszállították a kórházba, ahol kedden belehalt sérüléseibe. A tettest keresi a rendőrség.

Új bácsalmási plébános. Bácsalmásra Schneider Péter esperest neveztek ki plébánossá, ami az egész községben osztatlan örömet keltett.

Mestervizsgák Obecsén. Az obecsei kerületi mestervizsgáztató bizottság előtt a következő iparosok tették le a sikeres mestervizsgát: özvegy Milyácskiné-Katona Aranka női fodrász, Pollákné-Bandisz Ilonka női szabó, Topálszki István és Topálszki Sándor kenyérsütők; Róth József papucsos, Sáfrány Miklós cipész.

Harcinc embert megölt az itéletidő Chilében. Santiago de Chiléből jelentik: Közép-Chilében borzalmas pusztításokat okozott az itéletidő. Az orkányszerű vihart felhőszakadás és földrengés kísérte. A beomló házak és az árvíz következtében 30 ember életét veszítette.

Egészségügyi ház épül Topolyán. A Vöröskereszt Barsy Viktor plébános elnök letévelel közgyűlést tartott és elhatározta, hogy egészségügyi házat épít.

A topolyai új tanítók névsora. A Topolyára kinevezett tanerők a következők: Igazgató: Kvanduk Ferenc. Tanerők: Bakay Pál, Puhálak József, Bicskey Péter, Gulyás Antal, Schell Szidónia, Hámory József, Balassa Rezső, Gáspár Jenő, Tóth József, Hegedüs Imre, Félbél Rácz Marcell Kovács Rózsi, Bózsaj Rózsa, Ágoston Jolán, Landvenszky Magdolna, Mater Jolán, Droll Márta, Müller M. Emilia Holczmann M. Olivera, Rapp M. Arturia, Zajatz M. Karina, Palkovich M. Katalin, Pintér Mária, Mátó Julijanna, Nemesszeghy Ilona és özv. Puskás Jenőné.

Megfulladt a kisgyermek. Tragikus gyermekszerencsétlenség történt Bábóán. Bölegr József földműves-későn jött haza a munkából és másfél éves kisfiának almát hozott. Az anya meghamozta az almát s egy szeletet nyitott a kisfiu felé, aki olyan mohón nyelte le a falatot, hogy az a légzőcsövöbe került és a gyermek megfulladt. Az előhívott orvos már nem tudott segíteni a szerencsétlen gyermekben.

Lőszert a tetőről és meghalt. Piráczi Sándor 34 éves kőműves Kislétán egy ház tetején dolgozott. Munka közben lezuhant a hat méter magas tetőről és szörnyethalt. A csendőrség vizsgálatot indított a baleset ügyében.

Országzászlót kap Zenta. A zászlót dr. Szécsényi István kormányfőtanácsos ajándékozta szülővárosának. A felavatási ünnepély országos jellegű lesz. A környék népes vendégcsoportjait külön vonat hozza Zentára. A felavatásra szeptemberben kerül sor.

Új vasútállomás épül Bozdánban. A visszavonuló szerbek felrobbantották a bezdáni pályaudvart. Az épület helyébe most egy új, modern állomást építenek.

Országos vásárt tart Zenta 17-én. Az iparosok és kereskedők csak magyarnyelvű iparengedéllyel vehetnek részt a vásáron.

KOSZONETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, kik szeretett férjem

Auth Görgy

nyug. városi főpénztárnok

temetésén résztvettek, részvétükkel, valamint virágadományokkal nagy fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Zombor, 1941. VIII. 13-án.

özv. Auth Györgyné.

Nyílttér*)

Vendéglő lakással és berendezéssel azonnal kiadó. Ugyanott faterlepnek alkalmas hely, istálló és melléképítményekkel, lakással együtt kiadó.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy Mussolini ut 6. szám alatt beszálló-vendéglőt nyitottam. Átutazó vendégeknek tiszta szobák. Bácskai konyha, elsőrendű ételek és italok minden időben. A közönség szives partfogását kérem

tisztelettel:
Zagyva Jenő vendéglős
Antal utca.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Enek

Megbékélve élni étellel, emberrel,
Egy új, szebb jövőért munkálkodni csendben
S aztán, ha eljő a végső szent pillanat:
Megtisztult lélekkel kimulni Istenben!

Ütszéli keresztinél kalapot emelni,
Lelkünk legmélyéből köszönteni Istent,
Kitárni szívünket magas színe előtt
S néki egy fohászból visszaadni mindent,
Ha kételyünk támad magunkban jövőnkért
S úgy hisszük, hogy végleg elvesztettünk

[mindent:
Ne essünk kétségbe, ne mondjunk le mindjárt,
Mert nincs veszve semmi, csak hinni kell Isteni!
Sirjunk, ha könnyünk van! Fájjaljunk, ha muszáj!
S tapsoljunk, hogyha kell, kényszer-ünnepségekben,
De ne csüggedjünk el, ne szünjünk meg hinni
Egy szebb eljövendő ujjászületésben!

ÉKES SÁNDOR

(A szerb cenzura nem engedélyezte.)

A mohácsi vízicserkészek Óbecsén. A mohácsi Buvár Kund vízicserkészcsapat délvidéki körútja alkalmával Titelen át a Tiszán vasárnap délelőtt Óbecsére érkezett dr. Szlakadányi László cserkész törzstiszt vezetésével. A vendégek hétfőn reggel távoztak Óbecséről.

430 millió métermázsára becsülik Európa idei buza-termését. Rómából jelentik: A római mezőgazdasági intézet becslése szerint egész Európában jó közepes a gabona-termés. Az idén a múltévi 370 millióval szemben 430 millió métermázsára becsülik Európa buza-termését.

168 ösztöndíjat ad a földművelésügyi minisztérium. Budapestről jelentik: A földművelésügyi minisztérium 168 ösztöndíjat tűzött ki a mezőgazdasági akadémiák és erdészeti főiskolák hallgatói számára. Az ösztöndíjak 500—1000 pengőt tesznek ki.

Épül a bezdáni országzászló talapzata. Az országzászló talapzatának megépítésével Limburger Józsefet bízták meg. A zászlót szeptember 8-án avatják fel.

Megölte felesége udvarlóját egy mohácsi hajós. Mohácsról jelentik: Pogledics István mohácsi hajós két revolverlövessel agyonlőtte felesége udvarlóját Németh Ferenc hentesmestert. A gyilkos, aki két kis koru gyermek apja, tettének elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen.

Művészet Magyarországon. Augusztus 17-én művészetet rendeznek Kanizsán. Az est keretében fellépnek Simor Erzsébet a Magyar Színház művésznője, Somlay Arthur a Vígyszínház művésze, Nagypál László, tenorista és Kolty Gyula a Nemzeti Színház tagja. Az estet dr. Várhelyi Imre rendezzi.

123 délvidéki cserkész vesz részt a szabadkai átképző tanfolyamon

Palicson tegnap fellobbantak a cserkészörtözetek, kezdetét vette a táborozás, amelynek vezetője dr. Hermann János, pécsi egyetemi magántanár. A pécsi cserkész-palicsi táborozása átképző tanfolyammal lesz egybekötve.

Az átképző tanfolyamon 123 délvidéki cserkész vesz részt, akik megismerkednek a magyar cserkészéletével és szokásaival. A cserkész-táborozás öt napig tart.

Befejeződött a „Délvidék” gyűjtése

A »Délvidék« szerkesztősége gyűjtést indított a Főméltóságú Asszony nyomor-enyhítő akciója javára. Gyűjtésünk eredménye a következő:

Dr. Deák Leó	100 pengő
Füves Károly	50 pengő
Simon Károly tanár	10 pengő
Osszesen	160 pengő

Egyszázhatvan pengő, mely összeget eljuttattuk rendeltetési helyére.

A Kormányzó Ur lesz a keresztapja egy szabadkai hadirokkant ikerfiainak Társadalmi akció indul a boldog család felsegélyezésére

Szabadkáról jelentik: Szabó Lajos hadirokkant felesége ikerfiainak adott életet. Ez volt a család tizenegyedik és tizenkettedik gyermeke s ezért a Kormányzó Urat kérték fel a keresztapaságra. A Kormányzó Ur kabinetirodája most értesítette a városi katonai parancsnokságot, hogy a Főméltóságú Ur elfogadta a keresztapai tisztséget.

A keresztelést 15-én tartják meg nagy ünnepségek keretében. Csütörtökön este a katonazenekar szerenádót ad Szabó háza előtt, amely a Tuki ugarak 161 szám alatt van. A keresztelő

után ebéd lesz. A Kormányzó Urat Bittó vezérőrnagy képviseli, mint keresztapja. A keresztanya a női kongregáció nevében Vojnich Mária lesz, a szeretet nőegyletet Csajkás Margit képviseli.

Szabadkán társadalmi akció indult meg Szabó Lajos, a boldog apa felsegélyezésére. Elhatározták, hogy a szegény ember házához, amelynek mindössze csak egy szobája van, még egy szobát építenek. A tervek keresztülvitelét a Baross-szövetségre bízták.

—oooOooo—

Szeptember 1-én kezdődnek a belratkozások a zombori gimnáziumban

A m. kir. zombori reálgimnázium évi jelentése szerint az iskolának az elmúlt tanévben 820 tanulója volt, akik közül 122 megbukott. Százán pótvizsgát tehetnek. 21 tanuló osztályt ismételt, egyet pedig kizártak az intézetből. A javító vizsgákat augusztus végén tartják meg.

Mint illetékes helyen értesülünk a javító vizsgát azon a nyelven (magyar vagy szerb) teheti le a tanuló, amelyen könnyebben vizsgázik. Ez azért történt, hogy a tanuló könnyebben elkészülhessen a pótvizsgára.

Az 1941—42-es tanévre eddig 661 tanuló jelentkezett. A beiratások szeptember 1, 2 és 3 napján lesznek. Az alsó négy osztályban párhuzamos fiú és leányiskolákat állítanak fel. A felső osztályokban vegyesen tanulnak fiúk és leányok. Az intézet élén, mint igazgató Magassy Antal áll. Magyar és német nyelvet dr. Lakás Sándor és Ipoly Szilvia, magyar és latin nyelvet dr. Halmy Miklós, Lubek Jolán és Linberg Márta. Történelmet és földrajzot Gróf Imre és dr. Fehér Jolán. Természettudományt és földrajzot Sturz Béla, latin és görög történelmet Holper Gyula,

matematikát és fizikát Görbe Imre, Bikár István és Környei Erzsébet, testnevelést Raffay Károly és Fenyvesi Anna, vegytant, természetrajzot Eszes Irma, rajzot Cseh László és Mirmayer Mária. Szerb nyelvet és történelmet Kumanov Bozsidar, matematikát és fizikát Adam Lujza tanít. A régi tanárok közül Szlavicska Jakab, Simon Károly, Kalcsán Mária, Bakov Jakab, Dimitrijevic Szofia és Petrovic Nada állnak az intézet szolgálatában.

A zombori magyar királyi kereskedelmi iskolában a tavalyi létszám az érettségizettek kivételével 208 tanuló volt. Ebből jelesen végzett 7, jó eredménnyel 66, elégséges osztályzattal 115 tanuló végzett. Javító vizsgára 17, osztályismétlésre 3 tanulót utasítottak. A kereskedelmi iskolához a következő tanárokat nevezték ki: Becker József, dr. Kiss Aranka, Kiss Olga, Benkő István, Kovács Béla, Kovács Béláné, dr. Vargáné, Balogh Ilus, Wiela Mária, Mátyás Györgyi, Luccák László. Az intézet élén Seewald Ferenc igazgató áll, a régi tanárok közül Major Lajos és Major István van az intézet szolgálatában.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegyztisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Aratóünnep Csantavéren

Nagy fénytel ünnepelte meg Csantavér magyar lakossága a felszabadulás öröme rendezett aratóünnepét. Reggel a honvédszenekar adott ébresztőt, utána díszmagyarba öltözött leányok és legények felvonulása következett. Tíz órakor zenés kísérettel celebrált Takács Gáspár plébános, aki beszentelte a buzából készített koronát.

A népünnepély délután kezdődött. A piac téren táncvigalom volt. Este a keresztetek műkedvelőegyesülete bemutatta a Hó

fehérke című mesejátékot. Az előadás előtt Takács plébános mondott szép beszédet a buzáról és a kenyérről. Anitcs Mariska bácskai verset szavalt. Takács Klári magyar táncot lejtett. Ezt díszmagyarba öltözött aratópárok táncra követte. Különösen nagy sikert aratott a hét éves Kozma Rózsika és a kilenc éves Kozma Matyika tánc.

A táncokat Csernovics István tanította be.

Leventeünnepély Bácskerteszen

Szombaton adják át zászlójukat a szombathelyi leventék a Bácskerteszi Levente Egyesületnek

Szombaton Bácskerteszen nagy levente ünnepély lesz, amelyen a szombathelyi leventék a közelmúltban felajánlott zászlójukat adják majd át a bácskerteszi leventéknek. Az ünnepélyen az apatini leventék is részt vesznek. A levente vendég csapatok szombaton már a koradélutáni órákban megérkeznek Bácskertesre. A leventék Bácskertesről vasárnap délelőtt átérkeznek Zomborba, bevonulnak a város háza elé, ahol vitéz Szentendrey Ágoston

vezérőrnagy, városparancsnok szemlét tart és üdvözlő beszédet mond. A díszszemle után megtekintik a város nevezetességeit, szentmisén vesznek részt a Katedrálisban, majd a megyeházára mennek, ahol megnézik a híres zentai csataképet. Délután kirándulnak a strandra s a leventezenekar a csatorna tulajdonán díszhangversenyt ad. A vendégcsapatok vasárnap este bucsúznak el Zombortól.

Vessünk őszi káposztarepcét Legalább 50 pengős árat biztosít a kormány

A földművelésügyi minisztérium a Futura és az Olajmag Értékesítő Szövetkezet útján fontos mozgalmat indított a repcetermesztés érdekében. Eddig Magyarországon a gazdák nem foglalkoztak kellő mértékben az olajtartalmu repce termesztésével. A hadseregnek és az iparnak most fokozottabb mértékben van szüksége az olajra.

A magyar gazda hazafias kötelességet teljesít a repcetermesztéssel s egyben saját jólfellegott érdekét munkálja mert a repce a tapasztalatok szerint jól fizet. A vetéshez szükséges eredeti nemesített eszterházi vetőmagot, annak kifogyta után pedig utántermelt eszterházi vetőmagot

teljesen díjtalanul bozsájt a Futura a szerződéses termelők rendelkezésére.

Többtermelés őszi árpával

Augusztus végén van az őszi árpa vetési ideje, hogy korai fejlődésével június hónapban a rozs előtt 10 nappal megnyithassa az aratás nagy munkáját. Ez a termés korai nyárvégi elvetésével téliálló és fagymentes változataival jól kezelt földben kellő műtrágyázással a holdankénti termés átlagot fekete földön 20 métermázsa fölé tudja emelni, mert a tavaszi árpával szemben megbokrosodásra és növekedésre az egész téli félév rendelkezésére áll. Szalmahozama is sokkal nagyobb mint a tavaszi árpáé. Igaz, hogy takarmányozásra nem alkalmas, csak almozásra. Magyaróvár környékén mindig két héttel hamarabb beért, mint a rozs és az aratás időszakát kinyújtva a szemek kihullását és a kálászok letördelődését is elkerülhetővé teszi, mert a tavaszi árpa érése július első harmadában mindig össze szokott esni a tisztabúza érésével és akárhogy osztják be az aratás menetét vagy egyikből, vagy másikkól nagyobb maghullási kár származik az aratási munka kellemetlen összetorlodásával együtt. Ha az őszi árpa nemesített fagymentes változatait termesztik, mindig többet terem, mint a tavaszi árpa. A gazdasági év végén igen nagy segítséget jelent, hogy már június utolsó harmadában az állatok takarmányozására lehet dara alakjában is felhasználni és pótolni vele a szemes kukoricát, szinte megmenti ilyenkor a legnehezebb inséges helyzetet.

Egyes községekben és vármegyékben azért nincs elterjedve, mert fagyálló és kitünően bevált nemesített változatát — ami Székács Elemérnek, a magyar gabonanemesítés elhunyt nagy apostolának legsikerültebb előállítását volt — egyáltalán nem ismerik, ez a kitünő fajta még nem került szétosztásra. Mezőhegyestről, az általi mintauradalom szaporítótelepéről. Ha nem ehelyett sok vidéken az ugynevezett »járó árpávaló próbálkoztak, amelyet úgy mint a járó búzát, akár ősszel, akár tavasszal is lehet vetni, de ez nem bírja a hidegebb teleket és kipusztul. A Székács-féle viszont az 1929. éves nagy telet is megszerezte kiállotta és 23 mázsát termelt észak-bácskában és minden évben jól sikerült a gazdaságunkban. A másik ok az őszi árpa nagyobb arányu elterjesztésénél az

Termelési szerződések köthetők a Futura Rt. központjában (Budapest V. Vigadó-utca 6.), az Olajmag Értékesítő Szövetkezetnél (Budapest V. Akadémia-utca 6.), vagy bármelyik vidéki Futura bizományosnál.

Az őszi káposztarepcét általában Szent István napja körül szokták vetni, tehát akinek alkalmas földje van erre, jól teszi ha minél előbb érintkezésbe lép a Futura-bizományossal és megkötí a termelési szerződést. Annak értelmében

az 1942-es termésért métermázsnként legalább 50 pengős szerződéses árat kapnak a termelők.

Ezenfelül a leszállított termésük súlyának 60 százaléka erejéig hivatalos áron repcepogácsát igényelhetnek, mely jó és olcsó takarmány.

űszögösödésre való hajlamossága. Csakis megpácolva és megcsávázva szabad elvetni az ujjal higányos és vegyszerekkel kezelve, kosaras nedves csávázással. Amikor az űszögös szemeket fakanállal vagy szűrővel le kell merni, a pácoltat tetejéről a vetőmagot jól felkeverni a zsákkal bélelt kosarakban.

Az őszi árpa vastagabb polyvája nagy duzzadt szemeket fejleszt, amelyek árpakáv és malátaárpa készítésére nem alkalmasak, csakis darálási és takarmányozási célokra, baromfiak részére is. Oregholdanként 200 kg szuperfoszfáttal lehet termését 20 q fölé emelni 40 százalékos kálisóból 80 kgr-ot adagolva a szemek liszttartalmának fokozására, mert az árpa is kálinövény és lisztjéből mint az elmult világháboruban is kitünő ízű személyeket lehet készíteni. A vetésnél, augusztus második felében porhanyóra és ömlékonyra előkészített talajba 130—140 liter vetőmag szükséges rendszeres sortávolság mellett, ha ellenben dupla sortávolságra vetik, amit kövér földben az őszi árpa nagyon kedvel és nagyobb bokrosodással és elsűrűsüdéssel hálál meg, akkor kevesebb mag is elegendő. Mivel a mostani rendkívüli állapotban korai takarmányozásra a zöld rozs és buza a kényér biztosítás miatt tilalmazva van, igen jól lehet az őszi borsos és őszi búkkönyös keverékekben a rozs helyett az őszi árpát beilleszteni, csak az etetésnél kell vigyázni, hogy vágása az elvényülése előtt történjen, mert nagy toklászaival a tehének és marhák szájában akadályokat okoz. Az őszi árpa aratási idejét a szuperfoszfát használatát egy héttel előrébb tolja. Rozs kötelekbe kévéit bekötni nem szabad, mert nagyon elszaporodik benne az őszi rozs.

A kitünően bevált magyarországi nemesített őszi árpával szemben sok cifra nevű külföldi fajtát is próbáltak elhelyezni a gazdaközönségnél, amelyek nem váltak be és gyenge fagyálló képességükkel az őszi árpa elterjedését megakasztották. Ajánlatos az eddigi árpaterületnek legalább felét jól telelő ősziárpával, ezzel a csodatényvel vetni el, hogy a terméshozamot fokozzuk a jövő évi készlethiányon és szükséges már júniusban segíthessünk és kitörő örömmel várhatjuk az új aratás 10

nappal előbb beköszöntő aranykalászos látványát és megkezdhezzük a nyugati államok mintájára a 20 q felüli terméseredmények bemutatását a magyar termőföldön amit eddig sokan el sem akartak hinni. Hagyjuk meg a megérdemelt helyet ennek a bővebben termő őszi termés változatnak a magyar többtermelési kézzelfogható szimbólumának. Ez önellátási és nemzeti közérdeket jelent. A földművelésügyi kormány a nemesített buza és rozs vetőmagvak mellé a javított őszi árpa féléket is kiosztásra felvette hatalmas programjába és szaporító telepeket létesített az ország különböző vidékeire.

Medveczky Károly

««oO»»

Zombor thj. város katonai parancsnoksága.

6077/po. kig. 1941.

HIRDETMÉNY.

5240/Vkf. kat. köz. 1941. sz. alatt elrendeltetett, hogy az 1941. évi termésű gabonafeléseket legkésőbb 1941. október 1-ig a vásárlásra jogosultaknak megvásárlásra kell ajánlani.

E rendeletet oda módosítom, hogy mindazok akiknek gabona van tulajdonukban, feleslegeik első harmadát már 1941. augusztus 15-ig köteleseket bevásárlásra jogosultaknak megvételre ajánlani.

Jelen rendelet megszégése illetve kijátszása az 5240/1941. Vkf. kat. köz. sz. rendelet 6 §-ban foglalt büntető rendelkezések hatálya alá esik.

Zombor, 1941. augusztus 11-én.

vitéz SZENTENDREY ÁGOSTON s. k.,
vezérőrnagy, városi katonai parancsnok.

—oO—

Vojno zapovedništvo sl. I kr. grada Zombora.

Broj 6077/gr. adm. 1941.

O G L A S.

Pod 5240/voj. adm. 11941 brojem je naredjeno, da se suvišci 1941. god. roda najkasnije do 1-og oktobra 1941 godine imaju ponuditi licima ovlaštenim za kupovanje hrane.

Ovo moje naredjenje modifikujem tako, da su svi oni, koji imaju žita, dužni prvu trećinu svojih suvišaka već do 15-og avgusta 1941. god. ponuditi radi kupa licima ovlaštenima za kupovanje.

Neodržavanje odnosno izigravanje ovoga moga naredjenja povlače za sobom kaznene sankcije navedene u §-u 6. naredbe br. 5240/voj. adm. 1941.

Zombor, 11-og avgusta 11941.

vitéz SZENTENDREY ÁGOSTON s. r.,
generalmajor, gradski vojni zapovednik.

—oO—

Militär-Kommando der Munizipal-Stadt Zombor.

Nr. 6077/bürg. adm. 1941.

KUNDMACHUNG.

Die Verordnung unter 5240/Vkf. Mil. Adm. hatte angeordnet, daß die Getreide Überschüsse von der Feichung des Jahres 1941 spätestens bis zum 1. Oktober den zum Ankauf Berechtigten zwecks Ankauf anzubieten sind.

Diese Verordnung ändere ich dahin ab, daß all jene, die Getreide besitzen, den ersten Drittel ihres Überschusses schon bis 15. August den berechtigten Einkäufern zum Ankauf anzubieten verpflichtet sind.

Die Übertretung, beziehungsweise Umgehung dieser meiner Verordnung fällt unter Strafandrohung enthalten im §. 6 der Verordnung Nr. 5240/1941. Vkf. Mil. Adm.

vitéz SZENTENDREY ÁGOSTON m. p.,
Generalmajor, Militär-Kommandant der Stadt.

Önmagának ellensége,

ha nem hirdet a „Délvidék”-ben!

Kémkedésre kényszerítették a visszatelepülőket a GPU ügynökei

Óriási összegeket költöttek Németország kikémlésére

A berlini szovjet követség emberei Kobulov, továbbá Tupikov katonai attasé és segédje, Szkornjakov nem ültek tétlenül. Az alább példának felhozott és csak röviden leírt három eset — a sokszáz közül három! — is élelken bizonyítja ezt.

Wietold Pakulat békés, jámbor pékmester volt Litvánia Mairampol nevű városkában. Tagja volt a litvániai német kultuszövetségnek és rokonai éltek Németországban.

Egy szép napon idézést kapott Kovnóba a GPU irodájába. Itt tudtára adták hogy kémkedési ügy van ellene folyamatban.

Mert csak nem tagadhatja, hogy néhányszor Németországba utazott s állítólag fivérért meglátogatta Memelben? A szerencsétlen pékmester a megdöbbenéstől csaknem hanyatvágódott.

Hanem akkor a GPU biztosok hirtelen fordítottak egyet a beszéden. Megigérték, hogy nem történik bántódása, ha mint német menekült Berlinbe költözik és ott mindenben követi a számára megadandó utasításokat.

Feleségét és gyermekét tuszokként Mariampolban tartották, őt pedig utnak indították Németországba. Utavalóról is gondoskodtak: megfenyegették, hogy a GPU-nak hosszú a karja, s ha árulást találna elkövetni, Berlinben is utoléri a szovjet keze.

Pakulat azonban Berlinbe érve a fenyegetésnek és annak ellenére, hogy családját a GPU karmai között hagyta, tudta, mi a kötelessége és azonnal érintkezésbe lépett a német állambiztonsági rendőrséggel.

Igy a szovjet titkosrendőrségnek sejtelve sem volt arról, hogy az utasításait mindig pontosan teljesítő mariampoli pék-

mester révén — a német kémelhárítással került közvetlen összeköttetésbe.

Csak egy esetben százezer RM költött a GPU

Pakulatot Berlinben a GPU összekötő embere útján a szovjet követség látta el folytonos utasításokkal és parancsokkal. Legelőször is a német fővárosban lakást kellett fogadnia és abban a GPU hatalmas rádióállomást szerelt fel. Majd egy kisebb szállodát és azzal kapcsolatos sörözőt kellett bérbe vennie. Ennek helyiségeiben szálltak meg az átutazó ügynökök és futárok. Később azután arra utasították, hogy képezze ki magát hadiipari szakmunkásnak, hogy valamelyik német hadiipari gyárban fontos adatokhoz juthasson hozzá.

Ebben az egyetlen esetben kereken százezer márkát költöttek el a GPU emberei, hogy a kitűzött célt eléjék. Érdekes, hogy Pakulat a rádióadó alkatrészeit a berlini Siemens-cégtől szerezte be — természetesen az SD engedélyével. A szovjet kémiszolgálat egyébként meg volt győződve arról, hogy Pakulat már hatvan németet szervezett be a kémhálózatba és ez már egészen Kelet-Poroszorszáig terjed, Königsberg városáig, ahol a legújabb utasítások szerint a város térképén az illető köznagsági lakosnak a hadi fontosságu üzemeiket kellett volna megjelölnie...

Berlinben a német külügyminisztérium támogatásával mindent elkövetett, hogy felesége is elnyerje a német állampolgárságot és kiutazhassék a szovjetunió területéről. Közben azonban Berlinben elhatalmasodott tudóbaja, az orvosok nem sok jóval biztatták s hogy élete hátralévő részét családjával tölthesse el, nem látott más megoldást: ismét Szentpétervárra akart

utazni, hogy ott az ügy elintézését személyesen megsürgesse s feleségét és leányát végre magával hozhassa. Megjelent a berlini intourist szovjet utazási irodában, hogy megszerezze a szovjetunióba való beutazási engedélyt. Amikor az utazási iroda vezetőjének, Sachanovnak őszintén feltárta helyzetét, annak pokoli ötlete támadt. Huzta-halogatta az ügy elintézését és amikor végül is látta, hogy a szerencsétlen ember fölött már urrá lett a végső elkéskedés, elébe tárta a megoldást: azonnal megkapja a beutazási engedélyt, ha hajlandó bizonyos szolgálatokat tenni a szovjetnek.

Ez fenyegette az egész európai kultúrát!

Hetekig, hónapokig tartott ekkor a rábeszélés, meggyurás megpuhítás X már öngyilkos akart lenni s végül is a német kémelhárításhoz fordult. Ennek utasítására szintén belement a dologba és Sachanov pénzén Berlinben nagy lakást bérelt, amelyben a GPU, akárcsak a Pakulat-esetben azonnal rádióállomást szerelt fel. Az SD ezzel az esettel kapcsolatban megállapította, hogy Sachanov, a szovjet utazási iroda vezetője, mindenben Kobulov »követségi tanácsos» utasításai szerint járt el.

A berlini szovjetkövetség rádiószakvégtelenségig folytathatnák az esetek felsorolását, de talán ennyi is elég. Dus fantáziájú regényírók tollára kíváncsiak ez a három eset és a többi sokszáz is, amelyből minden becsületes, épérzékű és jószándéku ember elszörnyedve döbben a szörnyű veszélyre, a mindnyájunkat, az európai kultúrát és civilizációt fenyegető katalizmára, amely már csaknem a nyakunkba szakadt.

Moszkva szörös kezére azonban az utolsó pillanatban rákoppintott Európa, melynek testéből ágyudörgés, motorzörgés és golyósítás közben most irtják ki végérvényesen a genyes fekélyt. F. T.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE

A TÖLDÖZEMŰ HÖLCV

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZULDOZLEMŰ HÖLCV

(27)

— Nem, — mondta ijedten a lány, — a beaucouti északára vonatkozólag nem. Hanem egyéb dolgokra... Néhány szóval ugy-e? Hát mit akar tudni?

Raoul elgondolkodott. Nehéz volt föltenni a kérdéseket, mert végeredményében valamennyi azt célozta, hogy világosságot vessen egy pontra, melyről a fiatal lány nem akart beszélni. De végül mégis hozzáfogott:

- Először is mi a neve?
- Aurelie... Aurelie d'Asteux.
- Mért használja a Leonide Balli nevet?...

— Alnév? — Leonide Balli létező személy. De beteg volt és Nizzában maradt. Társulatának tagjai közül, akikkel Nizzából Marseillebe utaztam, ismerem valakit, mert a mult télen eljártam Veronika szerepét egy műkedvelő társaságban. Erre mindnyájan nagyon kértek, hogy ugorjam be helyette. Elszántam rá magam. Értésítettük a direktort, aki az utolsó pillanatban úgy döntött, hogy nem jelenti már be a változást, hivják azt, hogy én vagyok Leonide Balli.

— Szóval nem színész... Jobb szeretem ugy... Jobb szeretem, hát egyszerűen csak a Mária-zárda bájós növendéke.

Aurelie összeráncolta a szemöldökét:

- Folytassa kérem.
- Raoul tüstént a tárgyra tért:
- Az az ur, aki botot emelt Marescalra, amikor a boulevard Haussmannon a cukrászdából kijött, az édesapja volt?

- Mostoha apám.
- Neve?
- Brégeac.
- Brégeac.

— Igen, a rendőri ügyek osztályfőnöke a belügyminisztériumban.

— És így közvetlen főnöke Marescalnak?

— Igen. Soha nem rokonszenveztek egymással. Marescal, akit a miniszter erősen támogat, nagyon szeretne fölérni mostoha apámnak, mostoha apám pedig szeretne szabadulni tőle.

— És Marescal szerelmé magába?

— Megkérte a kezemet. Kikosaraztam. Mostoha apám eltiltotta a háztól. Gyűlöl bennünket és busszut esküdött ellenünk.

— Most térjünk át más valamire, — mondta Raoul. — Hogy híviák azt az embert, aki a Farandoni villában megtámadta?

- Jodot.
- Foglalkozása?
- Nem tudom. Néhányszor volt nálunk, mostohaapámat látogatta meg.

— És a harmadik?

— Guillaume Ancivel, aki néhányszor szintén megfordult nálunk. A tőzsdén dolgozik, üzleteket köt.

- Többé-kevésbé kéteseket?
- Nem tudom... lehet...

Raoul összegezte az eddigieket:

- Ez a maga három ellensége... mert több nincs ugy-e?
- De igen, a mostohaapám.
- Hogyan, az édesanyja férje?
- Szegény jó anyám meghalt.

— És ezek az emberek mind ugyanabból az okból üldözik? Kétségkívül azért, a titokért, amelynek maga birtokában van, s ők nem tudnak róla.

— Igen, kivéve Marescalt, ő semmit sem tud, őt csak a bosszu hajtja.

— Lehetséges volna, hogy néhány fölvilágosítást adjon nekem, nem magára a titokra vonatkozólag, hanem a körülményekre, amelyek ezt a titkot környezik?

Aurelie pár percig elgondolkodott, azután így szólt:

— Igen, megtehetem. Elmondhatom azt, amit a többiek tudnak és megmagyarázhatom, mért fenekednek rám. Rövid leszek. Apám, aki unokafivére volt anyámnak, születésem előtt meghalt, némi vagyont hagyott rá, ehez hozzájárult még egy éviaradék, amelyet anyai nagyapám hagyott ránk, egy kiváló ember, művész, fölfedező, aki mindig valami találmányon, valami nagy titkon törte a fejét és állandóan uton volt csodálatos kutatásai érdekében, amelyek révén egyszer majd nekünk is nagy vagyonhoz kellett

jutnunk. Én még jól ismertem. Emlékszem, hogy sokat lovagoltam a térdén és még ma is háloom, amint azt mondja: „A kis Aurelie gazdag lesz. Érte dolgozom.”

Eppen hat éves voltam, mikor levélben arra kérte a mamát és engem, hogy keressük fel, de ugy, hogy senki ne tudjon róla. Egy este vonatra ültünk és két napot töltöttünk nála. Elutazásunk előtt anyám az ő jelenlétében így szólt hozzám:

— Aurelie, el ne áruld soha senkinek, hol voltál ezalatt a két nap alatt se azt, hogy mit csináltál és mit láttál. Ez a titok téged illet s amely husz éves korodban nagy gazdagsághoz juttat.

— Nagy gazdagsághoz, — erősítette meg nagyapám is. Azért esküdtem meg nekünk, hogy soha nem szólsz senkinek, bármilyen korban is.

Letettem az esküt, amit tolem kívántak. Nagyon megváltam illetődve és sirtam.

Néhány hónap múlva anyám másodszor is férjhez ment Brégeachoz. A házasság nem volt boldog és rövid ideig tartott. A következő év folyamán meghalt szegény anyám, de előbb nagy titokban még egy kis papírszeletre fejtta nekem, mit kell tennem husz éves koromban. Nem sokkal azután meghalt anyai nagyapám is. Én hát egyedül maradtam Brégeachnál, az úgy rázott le a nyakáról, hogy nyomban ide költözz a Mária-zárdába. Itt történt azután az első hiba. Egy vasárnap idejöttem erre a teraszra és mivel kívülről tudtam az utasításokat, melyeket anyám hagyott rám, óvatosságból megsemmisítettem szegény anyám följegyzéseit. Előzettem ebben a vázban.

Raoul a fejét csóválta:

— És elfelejtette az utasításokat?...

— Igen. Lassankint egész észrevétlenül elmosódott az emlékezetemben. Elfelejtettem a hely nevét, ahová mennem kellett volna, elfeledtem, milyen vasutvonal visz oda, milyen intézkedéseket kell tennem... egyszerűen mindent.

— Eppenséggel mindent?

— Mindent, kivéve néhány tájat s néhány benyomást, amely mindennél élelkebben befolyásolta fületem és szememet kislány koromban. Néhány képet, amely azóta is folyton a szemem előtt van... hangokat, a harangzúgást, amely még most is a fülemben van, mintha azok a hangok még egyre zúgnának.

— És ezek a benyomások, ezek a képek azok, melyeket ellenségei tudni szeretnének, abban a reményben, hogy a maga előadásából talán rájönnek az igazságra.

— Igen.

— De hát hogy tudják?...

(Folytatása következik.)

SPORT

INNEN-ONNAN

Grosszberger szövogyár — Délvidék nyomda 5:1 (3:0)

Hétfőn este barátságos, de inkább humorosnak szánt mérkőzésre állt ki a két csapat, a következő felállításban:

A szövogyáriak: Kobilarics, Csapó, Stefkó, Grossz, Vukovics, Koletár, László, Hordósi, Ruff, Reiner, Milos.

Nyomdászok: Tillinger, Ödry, Pálits, Beck, Verebes, Csapó, Flamann, Ivsics, Bugadzsa, Mladen, Orbán. A második félidőben Forró, Tóth és Vidakovich váltottak.

Az első félidő szövogyári fölénytel kezdődik és már a tizedik percben gólt kapnak a nyomdászok, (1:0) nem is csoda, hiszen a szövogyáriak »komplett válogatottal» álltak ki:

hét bezdáni hivatott futballista »vendégszerepelt» a csapatban!

A mérkőzés így elvesztette szórakoztató jellegét. Az első félidő végéig még két gólt rugnak a szövogyáriak 3:0. A második gólt nem kellett volna megítélni, mert a labdát már kinn fogták el.

A második félidő mezőnyjáték. Néha a nyomdászok felülkerekednek, de az edzett bezdániakkal még sem vehetik fel a harcot: tizenöt perc alatt két gólt szippantanak be.

Ezután mintha durvulna a játék, egymásután bukznak fel a nyomdászok, a bíró néhány megtorló szabadrugást ítél. A végeredményt mégsem a szövogyáriak állítják be, hanem a nyomdászok: Verebes az utolsó percben kiszurja Grosszbergerék hálóját. 5:1.

A szövogyáriak majdnem lehengerelték a nyomdászokat, azonban a nyomdászok — mindannak ellenére, hogy a futballt eddig csak a pályán kívül ismerték — derekasan megállták helyüket! A Grosszbergerék együttese teljes egészében jó volt. A nyomdászok közül pedig határozottan kitűntek: Tillinger a kapus, Ivsics, Ödry, Verebes, Beck, a második félidőben Tóth, G. Karcsi és Vidakovich tünnek ki.

Kovács jól vezette a mérkőzést.

««Oo»»

Futballmérkőzést rendeznek a zombori borbélyok. A zombori borbélyok szerdán futballmérkőzést játszanak a Grosszberger gyár munkásaival. A borbélycsapat a következőképpen áll fel: Bosnyák, Lett, Betyin, Dédics, Nikolics, Rakics, Schmidt Jakab, Oswald, Kiss és Brkics. In téző Lukács. A mérkőzés 7 órakor kezdődik.

NSC — Szegedi Vasutas 3:2 (0:2). I. osztályu vízipóló bajnoki mérkőzés Szegeden. Bíró Szecsey. Erős iramu mérkőzés, az első félidőben a szegediek sűrűn támadtak, a második félidő az NSC fölényében folyt le. Mindhárom NSC-gólt Gőndöcs, a szegediek gólját Sztaniszló dobta. E győzelmevel az NFC a BEAC-ot is megelőzte a bajnoki listán.

A Bezdáni SE Baján. A BSE vasárnap Bajára látogat el. A tartalékcsoport pénteken és vasárnap tthonában játszik.

Sportbál Bezdánban. A BSE Szentistván napján sportbált rendez a Nagy Sándor féle vendéglőben. A tiszta bevételt felszerelés vásárlására fordítják.

UJVIDÉK:

Sovei FC—Ujv. Rapid 2:1 (1:0) Német alszöv döntő.

SZTAPÁR:

Bezdáni Sport Egylet tartalék—Sztapári SC 5:2 (3:1) A BSE tartalékcsoportja, amely a BSE színeit fogja képviselni a ke-

rületi bajnokságban most szerepelt először idegenben komoly mérkőzésen melyet teljesen megérdemelten nyert meg. A BSE góljait: Nyárai 2, Pémia III. 1 és Várkonyi III. rugták. Egy öngól volt.

UJVERBÁSZ:

UCSE—Bácska 8:0 (5:0) Barátságos. Vezette: Emődi. Az UCSE nagyszerű játékkal győzte le a Bácska csapatát. Góllövő: Gömöri (5) Dénes (2) és Rapp.

BÁCSFEKETEHEGY:

Kiskunhalasi MOVE—BBFC 4:4 (4:1). Barátságos. Vezette: Déri A. A bácsfekete hegyi csapat szünet után nagyon feljavult. Góllövő: Szalai (2) Szabó és Nagy, illetve Tarkó (2). Ori és Vékony.

KISHEGYES:

Bocskai—Csantavéri AK 4:0 (3:0). Barátságos. Vezette: Rudics. Erős iramu mérkőzés, biztos győzelem. Góllövő: Mészáros (2) Kurjén és Szemesi.

MAGYARKANIZSA:

Szegedi Kertész—Fodrász AC—MSE 1:0 (0:0) Vezette: Sibalic. Egyenlő erők küzdelme. Góllövő: Kertész.

JÁNOSHÁLMA:

Szabadkai MTE—JSE 4:2 (0:2). Barátságos. Vezette: Hoffmann. Góllövő: Korcsmár (3) és Berkes, illetve Vervaberu (2).

BAJA:

Apatini SE—BTISE 4:3 (2:2) Barátságos. Vezette: Sós. Az apatini csapat sokkal jobban felkészült erre a mérkőzésre és ez meg is látszott a játékokon. A bajaiaknak viszont ez volt az első mérkőzésük ebben az idényben. Góllövő: Pucs (3) és Natheisz, illetve Somogyi és Cselényi. Jó: Pucs és Natheisz, illetve Matos és Somogyi.

ZENTA:

ZAC—Kecskeméti AC 4:1 (1:1) Vezet: Feisz. Szép mérkőzés, a második félidőben visszaeső kecskemétiak ellen biztosan győz a ZAC. Góllövő: Borbély, Juhász, Ujlázi, ill. Korányi II (11-esből). — ZAC II—Z. Bocskai 3:3 (2:1).

TOPOLYA:

TSC—Szabadkai AFC 2:2 (2:1) Barátságos. Vezette: Tökölly Góllövő: Rind és Lakatos, illetve Vujković és Misinovic.

TURJA:

Bácsföldvári AK—Turjai SC 0:0 Barátságos.

MOHÁCS:

MTE—Főherceglaki SE 4:3 (2:2) Barátságos. Vezette: Hortobágyi. Góllövő: Molnár (3) és Jakobi, illetve Laksek (2) és Bayer.

Obecsei sporthírek. Pénteken, Nagybaldogasszony ünnepén a kiskunhalasi MOVE labdarugó csapatát látja vendégül a Bocskai, míg a kiskunhalasi asztali teniszesezők az alsóvárosi Keresztesek együttesével mérik össze erejüket. — Vasárnap a Szegedi TK kitűnő futballistái látogatnak el Obecseére. A visszavágó jellegű barátságos mérkőzésre a Bocskai szorgalmasan készül, hogy méltó revansot vegyen a szegedi vereségért. — Az Obecse—alsóvárosi Keresztesek asztali teniszesezői vasárnap nívós játék után 7:3 arányban legyőzték az újvidéki Telepi Olvasókör és Gazdakör együttesét. Az obecseiek Sándor, Daniş, Schlarb, az újvidékiek Molnár, Bali és Balogh észeállításban játszottak.

(MN) Lisszabon.

Egy Lisszabon közelében lévő golfpálya fölött érdekes és izgalmas légi harc játszódott le egy repülőgép és egy hatalmas sas között. Pontosan megfigyelhető volt a földről, hogy a rendkívül nagy, mintegy három méteres szárnyakkal rendelkező sas hogyan támadja meg a repülőgépet. A pilóta, aki tisztában volt azzal, hogy komoly veszedelembe fog, loopingokkal igyekezett gépét biztonságba helyezni. A dühöngő madár azonban hihetetlen ügyességgel követte a gépet és a pilóta képtelen volt megakadályozni, hogy a sas teljes erejével neki ne vágódjék a szélfogó üvegnek. Az összezapásnak két halálos áldozata van. A sas és a pilóta, aki szintén halálosan megsebesült és csak végső erejének megfeszítésével tudta a gépet simán a földre hozni.

(MN) Kopenhága.

A kis Färoer sziget — mely nem egyéb Dánia egyik kerületénél — postaigazgatósága a háború következtében az anyaországtól történt elválasztása következtében egészen rendkívüli helyzetbe került. A postabélyegeket ezidáig mindig a kopenhágai postavezérgazgatóságtól kapta. Ez azonban egy év óta a háború következtében nem volt lehetséges. Most egyszerre feltűntek az új färoeri bélyegek, amelyeket bélyeggyűjtő körökben egész bizonyosan értékes „csemegének” fognak tekinteni. Az új „háborus” bélyegeknél, mint hírlik, máris igen magas azsiójuk van.

(MN) Érdekes esküvői menet.

Érdekes esküvői menet keltette fel a napokban a prágai uccák járóelőinek figyelmét. Az ifjú pár és mintegy ötven vendég virágokkal feldiszitett kerékpárokon „hajtatott” a templomba és ugyanilyen módon tért a lakodalmass házba is vissza.

(MN) Óriási sáskarajok lepték el Assuan és Kena egyiptomi tartományokat. A kormány a menthetők mentésére nagyszabású elhárító intézkedéseket foganatosított.

(MN) Egy japán kertész olyan rózsát tenyészített ki, mely árnyékban tiszta fehér, napfényben rózsaszínű, éjjel pedig viaszszárga.

(MN) Ongyulladás következtében elégett a harzvidéki Clausthalban egy szőgre akasztott nadrág. A nadrág természetesen nem magától gyulladt meg, hanem a nadrágzsebben felejtett öngyújtó nyilott ki és ez semmisítette meg az értékes „ruhapontokat”.

Apróhirdetések

„Fanto” az Egyesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világitópetróleum motalkó, traktor és gépke-nőolaj. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motalkó. Mé-rő László, Zombor, bajai országut 11. Telefon 6. a-327

Butorozott szobát, szolid fiatalember. teljes ellátással keres. Ajánlatokat: Foto Iván, Zombor, Kossuth Lajos utca. a-425-f

Elvesztett 11-én, dél-előtt 1/210-kor a vasuti parkban, egy fekete női-ridikül pénzzel együtt. Becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, de a ridikült a bennelevő apróságokkal együtt, adja át a lap kiadóhivatalában. a-423-f

30 hol föld szállással, Zomborban, közel a városhoz bérebeadó. Cim a kiadóban. a-424-f

Egy jóhából való fiu cipésztanoncnak. fizetéssel felvétetik. Csizmár cipésznel, Zombor, Trefort utca 2. a-426

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén